

**GEOGRAFIA KLASA 7 - WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE (SP NR 137 W KRAKOWIE , ROK SZKOLNY 2024/2025)**

na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą	na ocenę celującą
<b>1. Środowisko przyrodnicze Polski. Relacje między elementami środowiska geograficznego na przykładzie wybranych obszarów Polski</b>				
<p><b>Uczeń:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• podaje cechy położenia Polski w Europie na podstawie mapy ogólnogeograficznej</li> <li>• podaje całkowitą powierzchnię Polski</li> <li>• wskazuje na mapie punkty położone najwyżej i najniżej w Polsce odczytuje ich wysokość bezwzględną</li> <li>• wymienia kraje sąsiadujące z Polską i wskazuje je na mapie</li> <li>• wymienia formy terenu utworzone na obszarze Polski przez lądolód skandynawski</li> <li>• wymienia pasy rzeźby terenu Polski i wskazuje je na mapie</li> <li>• wymienia elementy klimatu wskazuje na mapie główne rzeki Polski wskazuje na mapie bieg Wisły i Odry</li> <li>• określa na podstawie mapy ogólnogeograficznej położenie Morza Bałtyckiego</li> <li>• wskazuje na mapie Morza Bałtyckiego jego największe zatoki, wyspy i cieśniny</li> <li>• wskazuje wybrane parki narodowe na mapie Polski</li> </ul>	<p><b>Uczeń: uczeń opanował wszystkie wiadomości i umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą oraz</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia cechy położenia Europy i Polski na podstawie mapy ogólnogeograficznej</li> <li>• <b>odczytuje szerokość geograficzną i długość geograficzną wybranych punktów na mapie Polski i Europy</b></li> <li>• wskazuje na mapie przebieg granic Polski</li> <li>• wymienia ruchy górotwórcze, które zachodziły w Europie i w Polsce</li> <li>• wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej góry fałdowe, zrębowe oraz wulkaniczne w Europie i w Polsce</li> <li>• wymienia zlodowacenia na obszarze Polski</li> <li>• podaje cechy klimatu Polski</li> <li>• podaje nazwy mas powietrza napływających nad terytorium Polski</li> <li>• podaje zróżnicowanie długości okresu wegetacyjnego w Polsce na podstawie mapy tematycznej</li> <li>• wymienia przyczyny powodzi w Polsce</li> <li>• opisuje zjawisko powodzi</li> <li>• wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Polski obszary zagrożone powodzią</li> <li>• omawia linię brzegową Bałtyk</li> <li>• charakteryzuje temperaturę wód oraz zasolenie Bałtyku na tle innych mórz świata</li> <li>• opisuje świat roślin i zwierząt Bałtyku omawia strukturę gatunkową lasów w Polsce</li> <li>• podaje przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i pomników przyrody na obszarze własnego regionu</li> </ul>	<p><b>Uczeń : uczeń opanował wszystkie wiadomości i umiejętności przewidziane na ocenę dostateczną oraz</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• na podstawie podanych współrzędnych geograficznych wskazuje skrajne punkty Polski i Europy <b>oblicza rozciągłość południkową oraz rozciągłość równoleżnikową Polski</b></li> <li>• charakteryzuje działalność rzeźbotwórczą lądolodu i lodowców górskich na obszarze Polski</li> <li>• charakteryzuje czynniki kształtujące klimat w Polsce</li> <li>• charakteryzuje system rzeczny Wisły i Odry</li> <li>• wyjaśnia, na czym polega asymetria dorzeczy Wisły i Odry</li> <li>• opisuje na podstawie mapy cechy oraz walory przyrodnicze Wisły i Odry</li> <li>• wymienia czynniki sprzyjające powodziom w Polsce</li> <li>• określa rolę przeciwpowodziową sztucznych zbiorników</li> <li>• charakteryzuje i rozpoznaje typy wybrzeży Bałtyku</li> <li>• wyróżnia najważniejsze cechy wybranych typów gleb na podstawie profili glebowych</li> <li>• rozróżnia rodzaje lasów</li> <li>• wskazuje na mapie parki narodowe w Polsce</li> <li>• charakteryzuje wybrane parki narodowe w Polsce</li> </ul>	<p><b>Uczeń: uczeń opanował wszystkie wiadomości i umiejętności przewidziane na ocenę dobrą oraz</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• rozróżnia konsekwencje położenia geograficznego oraz politycznego Polski</li> <li>• wskazuje na mapie rozmieszczenie głównych surowców mineralnych Polski oraz omawia ich znaczenie gospodarcze</li> <li>• opisuje pogodę kształtowaną przez główne masy powietrza napływające nad teren Polski</li> <li>• wyszukuje i prezentuje informacje dotyczące zmian klimatu Polski</li> <li>• wskazuje rozmieszczenie najważniejszych gleb w Polsce oraz ocenia ich przydatność rolniczą</li> <li>• przedstawia metody ochrony przeciwpowodziowej</li> <li>• przedstawia metody ochrony przeciwpowodziowej na przykładzie Dolnego Śląska i Małopolski</li> <li>• omawia największe powodzie w Polsce i ich skutki</li> <li>• omawia niszczącą i budującą działalność Bałtyku</li> <li>• wymienia główne źródła zanieczyszczeń Morza Bałtyckiego</li> <li>• opisuje unikalne na skalę światową obiekty przyrodnicze objęte ochroną na terenie Polski</li> <li>• rozróżnia rodzaje lasów</li> <li>• podaje argumenty za koniecznością zachowania walorów dziedzictwa przyrodniczego</li> </ul>	<p><b>Uczeń: uczeń opanował wszystkie wiadomości i umiejętności przewidziane na ocenę bardzo dobrą oraz</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• wykazuje zależność między występowaniem zlodowaceń w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski</li> <li>• wykazuje wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę</li> <li>• wyszukuje i prezentuje informacje z zakresu prognozowania pogody</li> <li>• omawia na wybranych przykładach wpływ wylesiania dorzeczy, regulacji koryt rzecznych, stanu wałów przeciwpowodziowych, zabudowy sztucznych zbiorników wodnych na wezbrania oraz występowanie i skutki powodzi w Polsce</li> <li>• ocenia przydatność rolniczą różnych typów gleb</li> <li>• ocenia przydatność przyrodniczą i gospodarczą lasów w Polsce</li> <li>• podaje argumenty przemawiające za koniecznością zachowania walorów dziedzictwa przyrodniczego</li> <li>• planuje wycieczkę do parku narodowego lub rezerwatu przyrody</li> </ul>

2. Ludność i urbanizacja w Polsce. Relacje między elementami środowiska geograficznego na przykładzie wybranych obszarów Polski				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia nazwy państw sąsiadujących z Polską</li> <li>wskazuje na mapie administracyjnej Polski stolicę, poszczególne województwa i ich stolicę,</li> <li>wyjaśnia znaczenie terminu <i>gęstość zaludnienia</i></li> <li>odczytuje dane dotyczące wielkości i kierunków emigracji z Polski</li> <li>wymienia mniejszości narodowe w Polsce</li> <li>wskazuje na mapie Polski regiony zamieszkiwane przez mniejszości narodowe</li> <li>odczytuje z danych statystycznych wielkość zatrudnienia w poszczególnych sektorach gospodarki</li> <li>wymienia największe miasta Polski i wskazuje je na mapie</li> <li>odczytuje z danych statystycznych wskaźnik urbanizacji w Polsce i w wybranych krajach Europy</li> </ul>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>odczytuje dane dotyczące struktury płci i wieku oraz średniej długości trwania życia w Polsce na podstawie danych statystycznych</li> <li>omawia na podstawie wykresu przyrost naturalny w Polsce w latach 1946–2018</li> <li>omawia przestrzenne zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego w Polsce</li> <li>wyjaśnia przyczyny zróżnicowania gęstości zaludnienia w Polsce</li> <li>omawia na podstawie mapy tematycznej przestrzenne zróżnicowanie gęstości zaludnienia w Polsce</li> <li>podaje najważniejsze cechy migracji wewnętrznych w Polsce</li> <li>wymienia główne przyczyny migracji zagranicznych w Polsce</li> <li>określa kierunki napływu imigrantów do Polski</li> <li>wskazuje na mapie województw podlaskiego i zachodniopomorskiego obszary o dużym wzroście liczby ludności</li> <li>wymienia przyczyny wyludniania się wsi oddalonych od dużych miast</li> <li>charakteryzuje mniejszości narodowe, mniejszości etniczne i społeczności etniczne w Polsce</li> <li>podaje przyczyny rozwoju największych miast w Polsce</li> </ul>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>omawia czynniki wpływające na liczbę urodzeń w Polsce</li> <li>porównuje udział poszczególnych grup wiekowych ludności w Polsce na podstawie piramidy wieku i płci</li> <li>opisuje na podstawie mapy cechy rozmieszczenia ludności w Polsce</li> <li>opisuje skutki migracji zagranicznych w Polsce</li> <li>omawia przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce</li> <li>wskazuje na mapie województw podlaskiego i zachodniopomorskiego gminy o dużym spadku liczby ludności</li> <li>analizuje współczynnik salda migracji na przykładzie województw zachodniopomorskiego i podlaskiego</li> <li>przedstawia strukturę narodowościową, etniczną ludności Polski</li> <li>omawia przyczyny rozwoju miast w Polsce</li> <li>porównuje wskaźnik urbanizacji w Polsce i wybranych krajach Europy</li> <li>analizuje rozmieszczenie oraz wielkość miast w Polsce,</li> <li>omawia przyczyny migracji do stref podmiejskich</li> <li>omawia na podstawie map tematycznych zmiany liczby ludności w strefach podmiejskich Krakowa i Warszawy</li> </ul>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>analizuje piramidę wieku i płci ludności Polski</li> <li>charakteryzuje skutki migracji wewnętrznych w Polsce</li> <li>wyjaśnia wpływ migracji na strukturę wieku ludności obszarów wiejskich</li> <li>omawia przyczyny rozmieszczenia mniejszości narodowych w Polsce</li> <li>przedstawia strukturę wyznaniową Polaków na tle innych państw Europy</li> <li>omawia strukturę zatrudnienia wg działów gospodarki w poszczególnych województwach</li> <li>analizuje wielkość miast w Polsce i ich rozmieszczenie wg grup wielkościowych</li> <li>omawia pozytywne i negatywne skutki urbanizacji</li> <li>omawia wpływ migracji do stref podmiejskich na przekształcenie struktury demograficznej okolic Krakowa i Warszawy</li> <li>określa zmiany w użytkowaniu i zagospodarowaniu stref podmiejskich na przykładzie Krakowa i Warszawy</li> </ul>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>analizuje na podstawie dostępnych źródeł ekonomiczne skutki utrzymywania się niskich lub ujemnych wartości współczynnika przyrostu naturalnego w krajach Europy i Polski</li> <li>analizuje konsekwencje starzenia się społeczeństwa europejskiego</li> <li>analizuje skutki nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Polsce</li> <li>ocenia skutki migracji zagranicznych w Polsce i w Europie</li> <li>ukazuje na wybranych przykładach wpływ procesów migracyjnych na strukturę wieku i zmiany zaludnienia obszarów wiejskich</li> <li>identyfikuje na wybranych przykładach związki między rozwojem dużych miast a zmianami w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu, w stylu zabudowy oraz w strukturze demograficznej w strefach podmiejskich</li> </ul>
3. Rolnictwo, przemysł, usługi. Relacje między elementami środowiska geograficznego na przykładzie wybranych obszarów Polski				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce</li> <li>wymienia główne uprawy w Polsce</li> <li>wskazuje na mapie główne obszary upraw w Polsce</li> <li>wymienia główne zwierzęta gospodarskie w Polsce</li> </ul>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>opisuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce</li> <li>przedstawia przestrzenne zróżnicowanie i znaczenie gospodarcze głównych upraw w Polsce</li> <li>prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę upraw w Polsce</li> </ul>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>charakteryzuje regiony rolnicze o najkorzystniejszych warunkach do produkcji rolnej w Polsce</li> <li>prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę chowu zwierząt gospodarskich w Polsce</li> <li>omawia strukturę zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej przed 1989 rokiem</li> </ul>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>porównuje produkcję roślinną w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy</li> <li>porównuje produkcję zwierzęcą w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy</li> <li>analizuje przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłu</li> <li>opisuje zmiany, które zaszły w strukturze produkcji po 1989 roku</li> </ul>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>przedstawia korzyści dla polskiego rolnictwa wynikające z członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej</li> <li>wykazuje na podstawie dostępnych źródeł wpływ przemian gospodarczych w Polsce po 1998 roku na zmiany struktury zatrudnienia w wybranych regionach kraju</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia główne źródła energii w województwach pomorskim i łódzkim</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia główne rejony warzywnictwa i sadownictwa w Polsce</li> <li>przedstawia znaczenie gospodarcze produkcji zwierzęcej w Polsce</li> <li>omawia cechy polskiego przemysłu</li> <li>wymienia przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski</li> <li>podaje przyczyny rozwoju energetyki wiatrowej i słonecznej w województwach pomorskim i łódzkim</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce na tle wybranych krajów Europy</li> <li>wyjaśnia wpływ warunków pozaprzyrodniczych na wykorzystanie OZE w województwach pomorskim i łódzkim</li> </ul>	<p>w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia korzyści płynące z wykorzystania źródeł odnawialnych do produkcji energii</li> <li>analizuje dane statystyczne dotyczące liczby farm wiatrowych w Łódzkiem i Pomorskiem</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>analizuje na wybranych przykładach warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł odnawialnych i nieodnawialnych lub ograniczające tę produkcję oraz określa ich wpływ na rozwój energetyki</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>podaje przykłady różnych rodzajów usług w Polsce</li> <li>wymienia regiony turystyczne Polski i wskazuje je na mapie</li> <li>wymienia główne atrakcje turystyczne wybrzeża Bałtyku i Małopolski</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia rodzaje usług, które rozwijają się dzięki wzrostowi ruchu turystycznego</li> <li>omawia czynniki rozwoju turystyki</li> <li>wymienia polskie obiekty znajdujące się na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i> i wskazuje je na mapie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>przedstawia przyczyny niskiego salda bilansu handlu zagranicznego w Polsce</li> <li>charakteryzuje polskie obiekty znajdujące się na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i></li> <li>charakteryzuje na przykładach walory turystyczne Polski</li> <li>wskazuje na mapie położenie głównych atrakcji wybrzeża Bałtyku i Małopolski</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>analizuje na podstawie dostępnych źródeł wpływ z turystyki w Polsce i w wybranych krajach Europy</li> <li>ocenia na podstawie dostępnych źródeł atrakcyjność turystyczną wybranego regionu Polski</li> <li>analizuje dane statystyczne dotyczące ruchu turystycznego nad Morzem Bałtyckim i w Krakowie</li> <li>określa wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku oraz dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tych obszarach</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>identyfikuje związki między transportem morskim a lokalizacją inwestycji przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta</li> <li>podaje przykłady sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej</li> <li>ocenia na podstawie dostępnych źródeł poziom rozwoju turystyki zagranicznej w Polsce na tle innych krajów Europy</li> <li>omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany, które zaszły w geograficznych kierunkach wymiany międzynarodowej Polski</li> </ul>

### 5. Mój region i moja mała ojczyzna

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>wskazuje położenie swojego regionu na mapie ogólnogeograficznej Polski</li> <li>wymienia najważniejsze walory przyrodnicze regionu</li> <li>wyjaśnia znaczenie terminu <i>mała ojczyzna</i></li> <li>wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Polski, na mapie topograficznej lub na planie miasta obszar małej ojczyzny</li> <li>przedstawia źródła informacji o małej ojczyźnie</li> </ul>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>podaje główne cechy środowiska przyrodniczego regionu na podstawie map tematycznych</li> <li>wyróżnia najważniejsze cechy gospodarki regionu na podstawie danych statystycznych i map tematycznych</li> <li>określa obszar utożsamiany z własną małą ojczyzną jako symboliczną przestrzeń w wymiarze lokalnym</li> <li>rozpoznaje w terenie obiekty decydujące o atrakcyjności małej ojczyzny</li> <li>wymienia walory środowiska geograficznego małej ojczyzny</li> </ul>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia uwarunkowania zróżnicowania środowiska przyrodniczego w swoim regionie</li> <li>analizuje genezę rzeźby terenu swojego regionu</li> <li>prezentuje główne cechy gospodarki regionu</li> <li>opisuje walory środowiska geograficznego małej ojczyzny</li> <li>omawia historię małej ojczyzny na podstawie dostępnych źródeł</li> </ul>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>przedstawia w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy fotograficznej) przyrodnicze i kulturowe walory swojego regionu</li> <li>prezentuje na podstawie informacji wyszukanych w różnych źródłach i w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy fotograficznej) atrakcyjność osadniczą oraz gospodarczą małej ojczyzny jako miejsca zamieszkania i rozwoju określonej działalności gospodarczej</li> </ul>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>projektuje na podstawie wyszukanych informacji trasę wycieczki krajoznawczej po własnym regionie</li> <li>wykazuje na podstawie obserwacji terenowych przeprowadzonych w wybranym miejscu własnego regionu zależności między elementami środowiska geograficznego</li> <li>planuje wycieczkę po swojej małej ojczyźnie</li> <li>podaje przykłady osiągnięć Polaków w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego na arenie międzynarodowej</li> </ul>
--	---	---	--	--